

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 235/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen edunvalvontavaltuutuksen kehittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Merja Mäkisalo-Ropposen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 235/2019 vp:

*Miten tietoa edunvalvontavaltuutuksen mahdollisuudesta voidaan lisätä kansalaisten keskuudessa,
kenelle tiedottaminen siitä kuuluu ja
miten varmistetaan maistraattien osaaminen arvioida asiakkaan kokonaistilanne edunvalvontavaltuutuksen vahvistamisen yhteydessä?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Saman sisältöiseen kysymykseen KK 496/2018 vp on vastattu 20.12.2018.

Tietoa edunvalvontavaltuutuksesta ja sen tekemisestä voi saada monin eri tavoin. Niille henkilöille, jotka käyttävät sähköisiä tiedonhakuvälineitä, tietoa edunvalvontavaltuutuksestakin on saatavissa yhä enenevässä määrin. Yleistietoa löytyy esimerkiksi oikeusministeriön ja maistraattien verkkosivuilta samoin kuin suomi.fi palvelusta ja pankkien, järjestöjen ja muiden palveluntuottajien verkkosivuilta. Oikeusministeriö on julkaissut verkkosivuillaan aiheesta myös esitteen. Selvaisten järjestöjen kuten Muistiliitto ja Suomen muistiasiantuntijat sivuilta löytyy ohjeita edunvalvontavaltuutuksen tekemiseen.

Edunvalvontavaltuutuksen mahdollisuus voi tulla esille esimerkiksi testamentin tekemisen yhteydessä asianajajan tai julkisen oikeusavustajan kanssa asioitaessa. Pankit jakavat tietoa edunvalvontavaltuutuksen eduista asiakastapaamisten yhteydessä ja julkaisuissaan. Maistraattien ja oikeusaputoimistojen henkilökunta sekä yleiset edunvalvojat pitävät aiheesta luentoja. Myös järjestöt jakavat tietoa edunvalvontavaltuutuksesta. Tehokkaaksi tiedonjakokanavaksi on niin ikään osoittautunut aikakauslehtien artikkelit edunvalvontavaltuutuksesta ja siihen liittyvistä kokemuksista. Artikkeleita edunvalvontavaltuutuksesta julkaistaan jatkuvasti eri sanoma- ja aikakauslehdissä. Hyvin monet tahot ovat ottaneet tehtäväkseen tiedon jakamisen edunvalvontavaltuutuksesta.

Edunvalvontavaltuutuksen laatimiseen voi pyytää oikeudellista apua esimerkiksi oikeusaputoimistosta tai asianajajalta. Kun edunvalvontavaltuutus laaditaan laissa säädetyin tavoin ja valtuutajan yksilöllinen tilanne huomioon ottaen, välttyään myös valtuutuksen vahvistamisvaiheesta

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 235/2019 vp

mahdollisesti syntyviltä ongelmilta. Valtuutusta tehdessään henkilö pystyy myös itse arvioimaan kokonaistilannettaan ja oikeudellisia tarpeitaan.

Edunvalvontavaltuutus tulee voimaan vasta kun maistraatti on sen vahvistanut. Ennen valtuutuksen vahvistamista maistraatti tutkii sen, että valtakirja on asianmukaisesti laadittu ja että valtuuttaja on laissa edellytetyin tavoin tullut pääasiallisesti kykenemättömäksi huolehtimaan valtuutuksessa tarkoitetuista asioista. Valtuutusta ei saa vahvistaa, jos on perusteltua aiheetta epäillä, että valtuutettu on kykenemätön tai sopimaton toimimaan valtuutettuna. Laissa säädetään myös valtuuttajan ja hänen läheistensä kuulemisesta vahvistamismenettelyn yhteydessä.

Vahvistamismenettelyssä maistraatit soveltavat edunvalvontavaltuutuksesta annetun lain säännöksiä. Maistraateille järjestetään säännöllisesti koulutusta ja osana sitä myös edunvalvontavaltuutusta koskevaa koulutusta.

Helsingissä 8.11.2019

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson